

Konsthantverket lyfts fram

Vintersalongen invigs på Multeum med 30 konsthantverkare från Strängnäs.

Sörmländsk affärskvinna

Christel Santesson firar 60-årsdagen på söndag med öppet hus.

KULTUR

LÖRDAG 17 december 2005

Eskilstuna-Kuriren

Ambo | Den portabla predikstolen är ett av nytillskotten i Fors kyrka. Det är Anna-Stina Åbergs första ambo som hon formgivit. I dess centrum finns ett silverkors som ska för tanken till den uppståndne Kristus på påskdagen. FOTO: BOSSE DENNEMO

Silver i Fors

Den här vinkannen är ett av de silverföremål som Anna-Stina Åberg formgivit för Fors kyrka.

smycken, kommenterar silversmeden. Det ger sådan glädje.

Visst har hon gjort skedar för Gense i Eskilstuna, matbestick till kedjan Duka och formgivit bestick som säljs hos Ikea. Men det är formgivningen i kyrkliga sammanhang som tar överhanden.

Gudsupplevelse som 14-åring

– Jag fick en gudsupplevelse som 14-åring, avslöjar Anna-Stina Åberg. Den betydde mycket för mig och med tacksamhet kan jag ägna mitt stora intresse åt kyrkan.

Vägen fram till silversmedjan var inte självklar sett ur föräldrarnas synvinkel. Men redan som 13-åring visste Anna-Stina Åberg vilket hennes yrkesval skulle bli.

– I skolan skulle vi flickor ägna oss åt tygslöjd, säger hon. Men jag ville göra smycken. Jag gick till järnhandeln i hemstaden Kumla och köpte koppar- och mässingsbitar. Med på mig var en hammare och skruvmejsel så jag hemma i köket och hackade och slog mig fram till härspännen och stora knappar och annat som gjorde mig lycklig. Min förstående mamma lät mig bära dessa alster i skolan, hon förstod min kreativa ådra och det jag henne evigt tacksam för.

Inget populärt val

Det var inte populärt att välja silversmedens yrke men Anna-Stina Åberg högaktar föräldrarna, som inte förbjöd när hon sökte till konstskolan i Göteborg.

– Det fanns kärlek, glädje och givning i mitt föräldrahem – en trygg värld där pappa i egenskap av arbetsförmedlare var duktig på att råda. Men han gick bet på mig.

Och det kan alltså Fors församling i Eskilstuna vara lycklig över. Detsamma gäller till exempel Tomaskyrkan i Eskilstuna, Strängnäs domkyrka, Torshälla kyrka, Helgesta kyrka, Olofs kapell i Torshälla, Ansgarskyrkan i Eskilstuna, Mellösa kyrka, H

Silversmeden och formgivaren Anna-Stina Åberg finns representerad i kyrkor över hela landet. Hennes förhållande till Fors kyrka i Eskilstuna är dock något alldeles särskilt.

Tidigare har hon formgivit nattvardsservisen och kredensbordet (avställningsbordet för just denna servis). Det flyttbara altaret i trä med silverinläggningar är också hennes skapelse. Och i dagarna har något alldeles nytt tillkommit – en ambo i en mycket speciell design.

– En portabel predikstol, den första som jag ligger bakom, förklarar Anna-Stina Åberg när vi sitter i den ljusa medeltidskyrkan dit hon rest för en intervju från verkstaden i den kulturhistoriska delen av Nyköping.

Den är så pass bred att två personer mycket väl kan stå bredvid varandra, till exempel vid bibelläsning.

– Det är en strömning i kyrkan att flytta liturgin närmare människorna. Med ambon står prästen vänd mot församlingen och på samma nivå. Jag har formgivit den här och Eriksdals snickeri i Tystberga har gjort den. I mitten finns ett silverkors inlagt att vila ögonen på. Korset ska föra tanken till påskdagen, till den uppståndne Kristus.

Tretton trästavar

Varje trästava slutar i en kraftig silverplatta, sammanlagt tretton stycken. På tolv finns lärjungarnas namn graverade. Den trettonde sitter självklart i mitten och representerar Kristus.

Det flyttbara altaret är också i trä med en kalkstensplatta överst. I den ligger fem invigningskors i silver.

– Stenplattan ska ses som hällen vid Kristi grav, säger Anna-Stina Åberg. Och de fem korsen motsvarar de fem såren han åsamkades.

ten över hela landet som fått sina upphov i verkstaden intill Alla Helgona kyrka i Nyköping. Hon tog över professor Thore Eldhs utrustning och den använder hon än i dag i smedjan i 1600-talshuset.

Det var Anna-Stina Åberg som formgav nattvardsservisen som stod i fokus vid Heliga Brigitta jubileum i Vadstena för ett par år. Och många av hennes alster hittas på museer, bland annat Nationalmuseum i Stockholm, Eskilstuna konstmuseum och Sörmlands museum, där hon för övrigt ställer ut just nu tillsammans med textilkonstnären Anita Grede.

Flitig utställare

Anna-Stina Åberg tillhör de flitiga utställarna både i Sverige och utomlands.

Hon har skrivit böcker om silver, om Nyköping och även i existentiella ämnen. Hon föreläser om konst och talar gärna om livskvalitet.

Aktuellt är det förresten just i dag,

lördag, när det är helgsmålsprogram i SVT. Inslaget är inspelat i Anna-Stina Åbergs verkstad i Nyköping.

– Så här dagen före Mariasöndagen talar jag om vad vi gör av vår längtan, berättar hon. Jag står med en silverkanna i handen, den havande Maria som jag gjorde 1973.

I hennes verkstad skapas av egen hand silversmycken, skedar och bruksföremål – överhuvudtaget mindre silverföremål.

– Det är underbart att få göra

tinge kyrka, Sköldinge kyrka, Mkaelsgården i Strängnäs, Gryts kyrka och Slottskapellet i Stockholm.

Den här uppräknningen skulle kunna gå på en lång lista över kyrkor i Sverige – utom märkligt nog Visby.

Få om ens någon har under decennierna skapat sig ett sådant namn som Anna-Stina Åberg, som nu fyller 60 altarrum med sin formgivna hantverksverk.

Hon ger kyrkorummet form